

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

11. maj 2023
Sagsnr.: 23/07314

Socialudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 229

I brev af 18. april 2023 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Alm. del – spørgsmål 229:

”Vil ministeren redegøre for, om det er muligt at evaluere ordentligt på et frikommuneforsøg, hvis man laver om i forsøget undervejs i forløbet?”

Svar:

Det forudsættes, at der med ”frikommuneforsøg” henvises til de igangværende velfærdsaftaler under Børne- og Undervisningsministeriets ressort, dvs. velfærdsaftalerne på dagtilbuds- og folkeskoleområdet.

De nuværende velfærdsaftaler på dagtilbuds- og folkeskoleområdet blev indført på baggrund af aftaler indgået den 9. december 2020 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, NB, LA og ALT), som efterfølgende er udmøntet i lov. Der blev indgået aftaler med hhv. Rebild og Helsingør Kommuner på dagtilbudsområdet og med Holbæk og Esbjerg Kommuner på folkeskoleområdet. Formålet med velfærdsaftalerne er via frisættelse fra statslig og kommunal regulering at udvikle velfærden og skabe større handlerum for medarbejdere og ledere for at øge kvaliteten og nærværet i velfærden til gavn for borgerne.

Generelt vil ændringer af forsøgsaktiviteter undervejs i et forsøg gøre det vanskeligere at foretage en effektvurdering af forsøget. Det skyldes bl.a., at det vil være særligt vanskeligt at afdække, i hvilket omfang de forskellige forsøgsaktiviteter er implementeret, herunder isolere virkninger før og efter ændringerne.

VIVE har i marts 2023 udgivet en midtvejsevaluering af velfærdsaftalerne på tværs af de tre områder, dagtilbuds-, folkeskole- og ældreområdet. Virkningen af velfærdsaftalerne er blevet undersøgt ved at se på, hvilke af de igangsatte aktiviteter, der virker – og for hvem, de virker.

Midtvejsevalueringen dækker perioden fra maj 2021, hvor lovene om velfærdsaftaler er vedtaget, og frem til efteråret 2022, hvor dataindsamlingen blev afsluttet. I denne periode har kommunerne draget de første og foreløbige erfaringer med arbejdet med de lokale velfærdsaftaler. Det betyder også, at særligt virkninger af de igangsatte aktiviteter kun kan belyses i begrænset omfang. Dette vil samtidig være på et overordnet niveau, da det ikke er muligt inden for evalueringens rammer direkte at belyse alle indsatser på grund af den forventede store variation på institutions-/tilbudsniveau.

På folkeskoleområdet indikerer midtvejsevalueringen bl.a., at arbejdet med aftalerne har skabt en anden form for kommunal styring, hvor politikere og forvaltning har lagt mere ansvar ud til skolerne. VIVE konkluderer samtidig, at det er for tidligt at vurdere aktiviteternes virkning, men på baggrund af medarbejder- og lederudsagn vurderer de, at der er et potentiale for øget kvalitet for eleverne, særligt i forhold til elever i udsatte positioner, og elevernes trivsel generelt. Midtvejsevalueringen konkluderer samtidig, at der er et potentiale for gennem arbejdet med velfærdsaftalerne at øge medarbejdernes trivsel og motivation.

På dagtilbudsområdet peger midtvejsevalueringen på, at velfærdsaftalerne primært har skabt en positiv kulturændring. Der er en oplevelse af, at velfærdsaftalerne har været med til at udvikle en positiv samarbejdskultur i kommunerne samt nytænkning af lokale pædagogiske tiltag. Det fremgår desuden at hovedparten af de igangsatte aktiviteter på dagtilbudsområdet ikke har krævet fritagelse fra statslige regler.

VIVEs endelige evaluering af velfærdsaftalerne afrapporteres i en slutrapport, som forventes at foreligge ultimo 2024.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye